

FIETSEN ALLE JAREN MAASTRICHT PREVENTIE- EN INTEGRITEITSBELEID

INLEIDING

1. SELECTIEBELEID

1.1 Werving en selectie

1.2 Kennismaking

1.3 Instructie

1.4 Proefperiode

2. OMGANGSREGELS

2.1 Omgangsregels

2.2 Gedragscode

2.3 Evaluatie

2.4 Begeleiding

3. INTEGRITEITSBELEID

3.1 Bestuurlijke betrokkenheid

3.2 De vertrouwenscontactpersoon

3.3 Klachtenregeling

4 INFORMATIEVOORZIENING

INLEIDING

De Stichting Fietsen Alle Jaren is eind 2019 opgericht. Ze stelt zich ten doel mensen die niet meer zelfstandig naar buiten kunnen, in een riksja of een ander type aangepast fiets, mee te nemen voor een tochtje naar buiten. De stichting is in Maastricht samen met de plaatselijke Zonnebloem eigenaar en beheerder van een aantal aangepaste fietsen. Deze fietsen worden gebruikt door een groep van, anno 2025, 35 vrijwilligers die verantwoordelijk zijn voor een plezierige en veilige fietstocht. Hiervoor hebben de vrijwilligers een speciale opleiding gevolgd.

Bij haar activiteiten wordt het plaatselijk initiatief van Fietsen Alle Jaren gesteund door een landelijke stichting: Fietsen Alle Jaren Nederland – link: fietsenallejaren.nl. Met deze stichting is een overeenkomst gesloten waarbij aandacht wordt gevraagd voor:

Zorg te dragen voor veilige en gastvrije omgeving voor bestuurders en passagiers.

Initiatiefnemers zorgen ervoor dat de bestuurders (piloten) van de riksja een training ontvangen alvorens ze met de doelgroep op stap gaan. Over de veiligheid bij het in- en uitstappen van passagiers kunnen zo nodig afspraken worden gemaakt met plaatselijke zorgverleners.

De initiatiefnemers zorgen voor een gastvrije omgeving en cultuur voor bestuurders en passagiers en organiseren alle praktische zaken. Zij delen de verhalen van bestuurders en hun passagiers met anderen om hen te stimuleren ook te gaan fietsen met een riksja.

Naleven van de gedragsregels.

Dit betreft de zogenaamde 'Guiding Principles' zoals die ooit een keer zijn bedacht en vastgelegd door de oprichters van 'Cycling Without Age'. Je vindt ze samengevat in bijlage 1. en op de site van CWA. – link – In Nederland gelden regels rondom privacy die zijn vastgelegd in Algemene Verordening Gegevensbescherming (de AVG). Initiatieven wordt gevraagd om hier rekening mee te houden. De landelijk stichting heeft hiervoor in navolging van andere organisaties een privacy overeenkomst opgesteld die je hier kunt vinden: <https://fietsenallejaren.nl/privacy/>

Mede door bovenstaande afspraken is de stichting FAJ Maastricht zich bewust van haar verantwoordelijkheid ten aanzien van de kwetsbare doelgroep waar haar activiteiten op zijn gericht. Tijdens een tocht zijn de passagiers volledig afhankelijk van de vrijwilligers binnen de organisatie ook wel 'piloten' genoemd. Dat stelt eisen aan de verantwoordelijkheden, kennis en kunde van de vrijwilligers die worden geworven en opgeleid. Naast het veilig fietsen is ook de omgang met de passagiers een belangrijk aandachtspunt.

Gelet op deze verantwoordelijkheid heeft de stichting in Maastricht een eigen Preventie- en integriteitsbeleid uitgewerkt. Dat bestaat uit drie onderdelen die hieronder nader worden toegelicht.

Allereerst wordt het wervingsbeleid uiteengezet. Veiligheid binnen een organisatie

begint immers bij het selecteren van de juiste vrijwilligers, verder in het document te noemen “piloten”. In het aannamebeleid is te lezen op welke wijze Stichting Fietsen Alle Jaren Maastricht zorgdraagt voor een zorgvuldige selectie van kandidaat-piloten en de veiligheid en integriteit van alle piloten en cliënten.

Vervolgens worden piloten goed geïnstrueerd en de omgangsregels besproken. Als organisatie, waarvan piloten persoonlijk contact hebben met kwetsbare mensen, wil Stichting Fietsen Alle Jaren Maastricht zorgdragen voor een maximale veiligheid en voorkomen dat schendingen rond machtsmisbruik, financiële schendingen of interpersoonlijke schendingen plaatsvinden.

Het laatste hoofdstuk besluit met het integriteitsbeleid. Naast preventief beleid, in de vorm van selectiebeleid en omgangsregels, vormt integriteitsbeleid een belangrijk onderdeel van de wijze waarop de veiligheid wordt gewaarborgd. De betrokkenheid van het bestuur, de vertrouwenscontactpersoon, klachtenregeling en informatievoorziening komen in dit hoofdstuk aan bod.

1. SELECTIEBELEID

In dit selectiebeleid wordt uiteengezet op welke manier Stichting Fietsen Alle Jaren Maastricht zorg- draagt voor een zorgvuldige selectie van kandidaat-piloten en de veiligheid en integriteit van alle piloten en cliënten. Het hanteren van dit selectiebeleid heeft tot doel ernstige problemen te voorkomen.

1.1 Werving en selectie

Via Stichting Fietsen Alle Jaren Maastricht komen piloten in contact met kwetsbare cliënten. De stichting vindt het erg belangrijk dat cliënten en piloten zich veilig voelen. Daarom wordt bij werving duidelijk aangegeven dat Stichting Fietsen Alle Jaren Maastricht een selectiebeleid hanteert. Hieronder vallen: een kennismakingsgesprek, rijvaardigheidsinstructies, het bespreken van het Preventie- en Integriteitsbeleid en Gedragscode.

Gelet op de relatief kleine organisatie die FAJ Maastricht nu is, hebben we besloten om vooralsnog niet over te gaan tot het (laten) opmaken van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Wel willen we werken met een proefperiode waarin we de tijd kunnen nemen om in goed onderling overleg vast te stellen of er een match is tussen het vrijwilligerswerk van FAJ en de aspirant vrijwilliger.

1.2 Kennismaking

Met de kandidaat-piloten wordt een kennismakingsgesprek gevoerd. In dit gesprek wordt uitgelegd wat Stichting Fietsen Alle Jaren Maastricht is en hoe de stichting werkt. Tevens wordt besproken wie de kandidaat-piloot is en welke ervaring de kandidaat heeft. In dit gesprek worden de wederzijdse taken en verwachtingen besproken. Hierbij komen de te volgen rijvaardigheidsinstructiesessie, de gewenste omgangsvormen, het Preventie- en Integriteitsbeleid en de te hanteren Gedragscode aan bod en wordt

benadrukt dat Stichting Fietsen Alle Jaren Maastricht werkt met kwetsbare mensen. Het is belangrijk dat piloten dat realiseren en daarmee rekening houden.

1.3 Instructie

De kandidaat-piloot ontvangt een uitgebreide instructie teneinde een goede rijvaardigheid met riksja en/of rolstoelfiets te bewerkstelligen. Voorts wordt bij de instructie aandacht besteed aan het door Fietsen Alle Jaren Maastricht gewenste omgangsvormen en de te hanteren Gedragscode, gebaseerd op de door de Stichting gevolgde Preventie- en Integriteitsbeleid. Een samenvattende PP- presentatie van dit beleid wordt ter kennisneming overgedragen. Tevens wordt melding gemaakt van een Verklaring Omtrent Gedrag.

1.4 Proefperiode

Na aanstelling van de piloot wordt deze in een periode van een paar weken begeleid door een ervaren piloot. In deze zogenoemde proefperiode worden proefritten gemaakt en krijgt de aspirant-piloot achterhalen een goede indruk of het vrijwilligerswerk bij hem past. De Stichting Fietsen Alle Jaren Maastricht kan bepalen of de aspirant-piloot bij de organisatie past. Na afloop van deze periode wordt met de aspirant-piloot besproken hoe de proefperiode is bevallen en wordt in goed overleg besloten of de samenwerking al dan niet wordt voortgezet.

2. OMGANGSREGELS

Als organisatie, waarvan piloten persoonlijk contact hebben met kwetsbare mensen, wil Stichting Fietsen Alle Jaren Maastricht voorkomen dat onverwachte situaties van machtsmisbruik of schendingen op financieel- of interpersoonlijk vlak plaatsvinden. Schendingen kunnen niet altijd volledig worden voorkomen, maar Stichting Fietsen Alle Jaren Maastricht vindt het belangrijk de kans hierop zo klein mogelijk te maken.

2.1 Omgangsregels

Stichting Fietsen Alle Jaren Maastricht wil dat cliënten en piloten zich veilig en op hun gemak voelen. Dit kan alleen als men elkaar in diens waarde laat en elkaar met respect behandelt. Dit houdt in dat Stichting Fietsen Alle Jaren Maastricht alle vormen van ongelijkwaardige behandeling, zoals: machtsmisbruik, financiële uitbuiting, discriminerende-, racistische-, seksistische- of (seksueel) intimiderende gedragingen of opmerkingen ontoelaatbaar acht.

Stichting Fietsen Alle Jaren Maastricht onderscheidt verschillende schendingen van omgangsregels:

- Schendingen rond machtsmisbruik: corruptie, belangenverstrengeling en verwijtbare nalatigheid;
- Financiële schendingen: fraude, afpersing, diefstal, misbruik van ter beschikking gestelde goederen of diensten en verwijtbare verspilling;

- Interpersoonlijke schendingen: discriminatie, intimidatie, vernedering, geweld, pesten, ongewenste intimiteit, seksuele intimidatie en seksueel geweld.

2.2 Gedragscode

Om de kans op schendingen zo klein mogelijk te maken worden afspraken gemaakt over de manier waarop cliënten en piloten met elkaar omgaan en welk gedrag we als stichting goed- en afkeuren. De omgangsregels zijn samengevat in de gedragscode. In de gedragscode wordt een beeld geschetst van waar de grenzen liggen in het contact. De code fungeert als toetssteen voor gedrag. De gedragscode is een officieel document dat door het bestuur van Stichting Fietsen Alle Jaren Maastricht is vastgesteld en aan alle piloten ter kennisgeving en instemming is/wordt overgedragen. De door de FAJ Maastricht vastgestelde gedragscode is als volgt:

- Stel jezelf altijd even voor en geef aan dat jij de rit zult verzorgen (doe dat altijd, ook als je met dezelfde mensen al eerder een rit hebt gemaakt). Vraag na afloop altijd even of ze het leuk hebben gevonden.
- Benader passagiers, hun begeleiders/verzorgers zoals je zelf benaderd zou willen worden: vriendelijk, van mens tot mens en met geduld.
- Verplaats je zoveel als mogelijk in de passagiers, vraag de passagiers naar hun achtergrond en hou zo veel als mogelijk rekening met hun wensen.
- Informeer de passagiers zo volledig en duidelijk mogelijk en controleer of deze wordt begrepen.
- Probeer gemaakte afspraken zo goed als mogelijk na te komen en mocht dat niet (helemaal) lukken geef aan waarom niet.
- Heb speciale aandacht voor de privacy en veiligheid van de passagiers. Overleg met familie en begeleiding of er onderweg foto's mogen worden gemaakt en hoe deze te delen. Anonimiseer zo nodig namen van passagiers in schriftelijke communicatie.
- Als vrijwilliger/piloot vertegenwoordig je het initiatief van FAJ in Maastricht. Voel je als representant van Fietsen Alle Jaren Maastricht verantwoordelijk en laat dat zien in je gedrag. Het dragen van de FAJ-outfit kan daarbij helpen.
- Sta open voor kritiek en klachten in de wetenschap dat je van je fouten kunt leren.
- De riksja-ritten bieden we gratis aan, maar deelnemers willen toch graag wat teruggeven in de vorm van een donatie of traktatie onderweg. Waardeer dat gebaar en neem het in dank aan. Een donatie kun je nadien overmaken naar bankrekening van de stichting (NL 79 RABO 0109 8708 24)

2.3 Evaluatie

Praten over grensoverschrijdend gedrag is meestal niet het eerste dat piloten doen. Daarom geeft Stichting Fietsen Alle Jaren Maastricht regelmatig de gelegenheid om via de clustercoördinatoren te praten over wat piloten meemaken. Daarnaast biedt Stichting Fietsen Alle Jaren Maastricht piloten relevante workshops en trainingen aan en worden er twee keer per jaar vrijwilligersbijeenkomsten georganiseerd waar het onderwerpen veiligheid en integriteit kan worden geagendeerd.

3. INTEGRITEITSBELEID

Naast preventief beleid, in de vorm van aannamebeleid en omgangsregels, vormt integriteitsbeleid een belangrijk onderdeel van de wijze waarop de veiligheid wordt gewaarborgd. Hierin wordt de betrokkenheid van het bestuur, de vertrouwenscontactpersoon, klachtenregeling en informatievoorziening beschreven.

3.1 Bestuurlijke betrokkenheid

Het bestuur is aansprakelijk voor wat tijdens de uitvoering van werkzaamheden i.c. het maken van de fietstochten, gebeurt en voor de piloten die vrijwillig en onbezoldigd voor Stichting Fietsen Alle Jaren Maastricht actief zijn. Daarom is één bestuurslid aangewezen als verantwoordelijke voor het preventie- en integriteitsbeleid. Dit bestuurslid zorgt ervoor dat het thema op de agenda blijft en dat eventueel te nemen maatregelen op de juiste manier worden getroffen.

3.2 De vertrouwenscontactpersoon

De vertrouwenscontactpersoon (VCP) wil namens het bestuur op een positieve manier een bijdrage leveren aan de sfeer bij en activiteiten van Fietsen Alle Jaren Maastricht. Als bestuur willen we graag dat iedere vrijwilliger binnen Fietsen Alle Jaren Maastricht zich thuis voelt, hij/zij zichzelf kan zijn en zich veilig voelt en iemand anders aan durft te spreken op mogelijk ongepast gedrag. Ook onze cliënten (passagiers en hun zorgverleners) willen we een goede sfeer en veiligheid aanbieden.

Als er een “niet pluis gevoel” is, iemand kwetsend aangesproken wordt of last heeft van grensoverschrijdend gedrag kan er contact worden opgenomen met de VCP. Ook een begeleider of zorgverlener die grensoverschrijdend handelen denkt te hebben geconstateerd, kan de VCP benaderen. De VCP is een eerste aanspreekpunt, werkt onafhankelijk van het bestuur en strikt vertrouwelijk en is er voor iedere vrijwilliger, cliënt of diens zorgverlener.

De vertrouwenscontactpersoon kan worden bereikt via:

n.m.v.jaspers@home.nl of telefonisch 0655348595.

Op basis van de melding en het gevoerde gesprek of gesprekken, kan de VCP (voor zover nodig of indien wenselijk) als mediator fungeren tussen de indiener en betrokkene ten einde het voorval nader te bespreken, pijnpunten vast te stellen en op

te lossen of te schikken. Zo nodig kan hij de indiener en/of betrokkene doorverwijzen, zorgen voor preventieacties of advies geven. Meldingen worden in volstrekte vertrouwelijkheid behandeld. Wel zal er altijd een rapportage over de melding worden gedaan aan het bestuur (eventueel anoniem). Dan weet het bestuur wat er binnen de organisatie speelt en kan zo nodig verdere preventieve maatregelen nemen.

3.3 Klachtenregeling

Mocht de VCP er in niet slagen te komen tot een oplossing of schikking van een voorval dan heeft de indiener het recht om een klacht in te dienen. De klacht dient schriftelijk te worden ingediend bij de vertrouwenscontactpersoon: n.m.v.jaspers@home.nl

Na het ontvangen van een klacht legt de VCP de klacht zo snel mogelijk voor aan het bestuur. Het bestuur neemt de klacht uiterlijk in behandeling tijdens de eerstvolgende bestuursvergadering of, in geval van spoedeisendheid, op zo kort mogelijke termijn in een speciaal ingelaste vergadering. Het bestuur zal vervolgens een verkennend onderzoek verrichten. Na overleg en beoordeling (hoor en wederhoor) neemt het bestuur, op basis van besluit bij meerderheid van stemmen, passende maatregelen om verdere integriteitschending of grensoverschrijdend gedrag te voorkomen.

4 INFORMATIEVOORZIENING

Het is van belang dat cliënten en piloten weten waar ze terecht kunnen voor meer informatie over sociale veiligheid en grensoverschrijdend gedrag. Op de website van Stichting Fietsen Alle Jaren Maastricht, <https://fietsenallejaren.nl>, wordt beschreven op welke wijze men in contact kan komen met de VCP. Bij de introductiegesprekken met zorginstellingen en dagcentra wordt het Preventie- en integriteitsbeleid benoemd, naar de beschrijving op onze website verwezen en in de aangemaakte groepsapp gedocumenteerd.

Stichting Fietsen Alle Jaren Maastricht refereert in het Jaarverslag naar het preventie- en integriteitsbeleid en rapporteert daarin de voor het verslagjaar relevante informatie.